

† Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΩΙ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ
ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩΙ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ ΠΑΣΗΣ ΤΗΣ ΚΤΙΣΕΩΣ
ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Τιμιώτατοι ἄδελφοί Ἱεράρχαι καί προσφιλέστατα τέκνα ἐν Κυρίῳ,

Εὐδοκία τοῦ Ἀρχηγοῦ καί Τελειωτοῦ τῆς πίστεως ἡμῶν, εἰσερχόμεθα σήμερον εἰς τό νέον ἐκκλησιαστικόν ἔτος καί ἐορτάζομεν ἐν ψαλμοῖς καί ὕμνοις, διά τριακοστήν πέμπτην φοράν, τήν Ἡμέραν προστασίας τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος.

Χαιρόμεθα διά τήν ἀπήχησιν τῶν οἰκολογικῶν πρωτοβουλιῶν τοῦ Οἰκουμένου Πατριαρχείου ὅχι μόνον εἰς τόν χριστιανικόν κόσμον, ἀλλά καί εἰς ἄλλας θρησκείας, εἰς κοινοβούλια καί πολιτικούς, εἰς τόν χῶρον τῆς κοινωνίας τῶν πολιτῶν, τῆς ἐπιστήμης, τῶν οἰκολογικῶν κινήματων καί τῆς νεολαίας. Οὕτως ἡ ἄλλως, ἡ οἰκολογική κρίσις, ὡς παγκόσμιον πρόβλημα, μόνον μέ παγκόσμιον εὐαισθητοποίησιν καί κινήτοποίησιν δύναται νά ἀντιμετωπισθῇ.

Ἐκφράζομεν ἐπίσης τήν ἱκανοποίησιν μας, ἐπεὶ ἔχει ὀριστικῶς κατανοηθῇ ἡ ἄμεσος συνάφεια οἰκολογικῶν καί κοινωνικῶν προβλημάτων, καί δῆ τό γεγονός ὅτι ἡ καταστροφή τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος θίγει πρωτίστως τοὺς πτωχοὺς τῆς γῆς. Ὁ συνδυασμός περιβαλλοντικῶν καί κοινωνικῶν δράσεων ἀποτελεῖ ἐλπίδα διά τό μέλλον, ἐφ' ὅσον μόνον τότε ὑπάρχει βιώσιμος ἀνάπτυξις καί πρόοδος, ὅταν μεριμνῶμεν συγχρόνως διά τήν ἀκεραιότητα τῆς δημιουργίας καί τήν προστασίαν τῆς ἀξιοπρεπείας καί τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου.

Εἶναι χαρακτηριστικόν, ὅτι τονίζεται σήμερον ἡ ἀναγκαιότης μιᾶς «οἰκολογικῆς διευρύνσεως» τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου. Γίνεται μάλιστα λόγος περὶ «τετάρτης γενεᾶς» δικαιωμάτων, ὁμοῦ μετά τῶν ἀτομικῶν καί πολιτικῶν, κοινωνικῶν καί πολιτισμικῶν καί τῶν δικαιωμάτων ἀλληλεγγύης, ἡ ὁποία ἀναφέρεται εἰς τήν ἐξασφάλισιν τῶν περιβαλλοντικῶν προϋποθέσεων των. Ὁ ἀγών διά τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου δέν εἶναι δυνατόν νά ἀγνοήσῃ τό γεγονός ὅτι αὐτά ἀπειλοῦνται ὑπὸ τῆς κλιματικῆς ἀλλαγῆς, ὑπὸ τῆς ἐλλείψεως ποσίου ὕδατος, εὐφόρου ἐδάφους καί καθαρᾶς ἀτμοσφαίρας, καί γενικώτερον ὑπὸ τῆς «περιβαλλοντικῆς ὑποβαθμίσεως». Αἱ ἐπιπτώσεις τῆς οἰκολογικῆς κρίσεως ὀφείλουν νά ἀντιμετωπίζωνται ἐξόχως εἰς τό ἐπίπεδον τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου. Εἶναι αὐτονόητον ὅτι αὐτά, εἰς ὅλας τας τὰς πτυχάς καί διαστάσεις, ἀποτελοῦν ἀδιάσπαστον ἐνότητα καί ὅτι ἡ προστασία των εἶναι ἀδιαίρετος.

Εἰς αὐτὴν τήν συνάφειαν ἀνήκει καί ἡ ἀντιμετώπισις τῶν δεινῶν, τὰ ὁποῖα προεκάλεσεν ἡ ἐπίθεσις τῆς Ρωσσίας κατὰ τῆς Οὐκρανίας καί συνδέονται μέ φοβεράς οἰκολογικάς καταστροφάς. Κάθε πολεμικὴ ἐνέργεια εἶναι καί πόλεμος κατὰ τῆς κτίσεως, εἶναι μία σοβαρωτάτη ἀπειλή κατὰ τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος.

Ἡ ρύπανσις τῆς ἀτμοσφαίρας, τῶν ὑδάτων καί τοῦ ἐδάφους ἀπό τοὺς βομβαρδισμούς, ὁ κίνδυνος πυρηνικοῦ ὀλοκαυτώματος, ἀπελευθερώσεως ἐπικινδύνου ἀκτινοβολίας ἀπὸ τοὺς πυρηνικοὺς σταθμούς παραγωγῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, ἡ καρκινογόνος σκόνη τῶν βομβαρδισμένων κτιρίων, ἡ καταστροφή τῶν δασῶν καί ἡ ἀχρήστευσις καλλιεργησίμων ἀγροτικῶν ἐκτάσεων, ὅλα αὐτὰ μαρτυροῦν ὅτι ὁ λαός καί τὸ οἰκοσύστημα τῆς Οὐκρανίας ὑπέστησαν καί συνεχίζουν νὰ ὑφίστανται ἀνυπολογίστους ἀπωλείας. Ἐπαναλαμβάνομεν γεγονυία τῇ φωνῇ: Νὰ τερματισθῇ ἀμέσως ὁ πόλεμος καί νὰ ἀρχίσῃ ὁ εἰλικρινὴς διάλογος.

Ἐνώπιον ὅλων αὐτῶν τῶν προκλήσεων, ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλη Ἐκκλησία συνεχίζει τὸν ἀγῶνα τῆς ὑπὲρ τῆς ἀκεραιότητος τῆς δημιουργίας, ἐν ἐπιγνώσει ὅτι ἡ μέριμνά τῆς διὰ τὸ φυσικὸν περιβάλλον δέν εἶναι μία πρόσθετος δρᾶσις εἰς τὴν ζωὴν τῆς, ἀλλὰ οὐσιαστικὴ ἔκφρασις καί πραγμάτων αὐτῆς, ὡς προέκτασις τῆς Θείας Εὐχαριστίας εἰς ὅλας τὰς μορφάς καί διαστάσεις τῆς καλῆς μαρτυρίας τῆς ἐν τῷ κόσμῳ. Αὐτὴ ὑπῆρξε καί ἡ τιμαλφεστάτη παρακαταθήκη τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς οἰκολογικῆς θεολογίας μακαριστοῦ Μητροπολίτου Περγᾶμου Ἰωάννου. Τιμῶντες τὴν μεγάλην προσφοράν του, κατακλείομεν τὸ παρὸν Πατριαρχικὸν Μήνυμα ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Ἰνδίκτου μέ ὅσα ἔγραψε περὶ τῆς Θείας Εὐχαριστίας ὡς ὀλιστικῆς ἀπαντήσεως εἰς τὰ σύγχρονα περιβαλλοντικά προβλήματα: «Στῇ Θεία Λειτουργίᾳ ὁ φυσικὸς καί ὑλικὸς κόσμος καί ὅλες οἱ αἰσθήσεις μετέχουν σὲ μία ἐνότητα ἀδιάσπαστη. Δέν ὑπάρχει ἀντίθεση μεταξύ ὑποκειμένου καί ἀντικειμενικῆς πραγματικότητος, δέν ὑπάρχει ἡ κατακτητικὴ στάση τοῦ ἀνθρώπινου λόγου ἀπέναντι στὸν κόσμο πού τὸν περιβάλλει. Ὁ κόσμος δέν κεῖται ἑναντι, δέν (εἶναι) ἀντικείμενον τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ προσλαμβάνεται καί κοινωνεῖται. Ἡ Θεία Κοινωνία εἶναι ὄχι μόνο ἔνωσή μας μέ τὸν Θεό καί τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ καί πρόσληψη τροφῆς, ἀποδοχὴ καί καταξίωσις τοῦ φυσικοῦ μας περιβάλλοντος, ἐνσωμάτωσις τῆς ὕλης καί ὄχι χρῆσις τῆς ὕλης. Ἡ ἱερότητα πού συνοδεύει αὐτὴ τὴν στάση, τὸ θεῖο ρῖγος πού διαπερνᾷ αὐτὴ τὴν σχέσιν, εἶναι ὁ ἀντίποδας τῆς Τεχνολογίας καί ἡ ἀπάντησις στό οἰκολογικὸν μας πρόβλημα. Ἡ Θεία Εὐχαριστία εἶναι καί γι' αὐτόν τὸν λόγο ὅ,τι καλύτερον ἔχει νὰ προσφέρῃ ἢ Ὁρθοδοξία στὸν σύγχρονον κόσμον».

Εὐλογημένον ἐκκλησιαστικόν ἔτος, ἀδελφοί καί τέκνα ἐν Κυρίῳ!

βκγ' Σεπτεμβρίου α'

Ὁ Κωνσταντινουπόλεως

διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης πάντων ὑμῶν